

Идеология аяшынын айтырыгылары онза ичээлгөйни илген турар. В. И. Ленинни төрүүтүнгинден бээр 100 чыл болурунда белетил ленинчи төрөттиктиң немалды, бистиң партиябьыстың төгүлүг дүжулгузын, оң полтиказын өөрениргиче коммунисттерниң болгаш партия кемигүнү авестерниң соңуугаларын улам күшүтөлдериң, чуртта бүгү идеялг аяшыды чаа кадамге көдүргөн. Кадраларың марксист-ленинчи дадыгышыштарын, коммунисттиң бүзүрөлдү чөрүтүп, чалбыштың совет патриотизмиң болгаш социалисттиң интернационализмиңн бузуунга, дакызынчы идеологиягаңа аптеш чоң чөрүтүп бузуунга бүгү аяшычы чоннарын ичкиждериң күш-төлдериңиң кемчелериң аяшыпд кылып төлзөдө, партияи өөрөдлөгениң, полититиң пропалганданың болгаш агитациянык байдалын отчөт-соңуулдалыг хуралдарга ханы андизатч келлек.

Отчёттар болгаш согулдалар партия райкомнарындан, хөөр-
комнардан улуг негедлерин саялы тузар. Олар хуралдарны
белетээринге эге организацияларга дуураал болгаш ол ху-
ралдарны политиктиг болгаш организациы бекид деңгелге
эрттирер хүлээлгелер. Партияны политиказын, ашыл-
гайынч болгаш культууа туруусууунуң планнын бот-
тадыларынга коммунистеринг идеяликин эсүлдезинге
үлүг-хууну кириер кылдыр хуралдарны ынчаар эрттирер хө-
рөк.

Ийиги арын ● 1969 ч. сентябрь 20

Отчеттар, соңгулдаларга хамаарыштыр

Амгы үеде партия организа-цияларынын отчет-сонгулдалыг хуралдары эртин эгелен. Удас ол хуралдар массалык-биле эртер. Партия эге органи-зацияларында отчет-сонгул-далыг хуралдарга хамаарыш-кан чамдык айтырылгара тур-густуну турар. Оларынч чам-дыларына харымын адаанда парладымыс.

ОТЧЕТ-СОНГУЛДАЛЫГ ПАРТИЯ ХУРАЛЫ АЖЫМ ЭРТИП БОЛУР БЕ?

Отчет-сонгулдалыг хура-ларга коммунистер партиянын иштики ажил-херектерин чу-гаалажыр. Ычангаш отчет-сонгулдалыг партия хуралдары чүгө коммунистерни кир-жилгези-биле эртер.

ОТЧЕТТУГ ИЛЕТКЕЛДИН СӨЗÜN БИЖИРИ АЛБАН БЕ?

Партия бюрозунун, комите-динин отчеттуг илеткелди — чамдык илеткелчин эвес, сонгулдалыг органи-зация-нын болгаш саналы илериди турар чугуда документ болур. Азаа шын, хынаттыг фак-тылар, чедип алдынган дур-жулдан эки болаттыган түнөөлөр, чугула айтырыл-гара кедирткен турар ужурул. Ычангаш илеткелди актив-нииритирип турган, коллек-тивтиг тургузар болгаш ком-итеттин азы биронун хуралын-га бадылаар.

ХУРАЛГА ОЛУРУШПАЙН ТУРА ПАРТИЯ НЕЖИГҮНҮН ПАРТЕЮРОГА СОНГУП БОЛУР БЕ?

Партия кезигүү чоптуг чылдагана-биле (эмнедип тур-ар, командировка) отчет-сон-гулдалыг хуралга олуржу-шывадайн баар таварылгалар турар. Бир эвес коммунистер ол шиттир политиктиг, ажил-херекчи болгаш моральдыг шынарларын эки билер болза, ону партия органи-зация-ны составына боду чокта сонгуп ап болур.

ХЕМЧЕГ ХҮЛЭЭТКЕН ПАРТИЯ НЕЖИГҮНҮН ПАРТЕЮРО АЛЫР БОЛЗА, ПАРТИЯНЫН УСТАВЫН ХАЖЫТКАНЫ ОЛ БОЛУР БЕ?

Хемчег хулаэтен партия кезигүү СЭКП-нин Уставы-нын коммунистерге берген бү-гү эргедерин ажылаар, оон иштинде партия органи-зация-ны сонгуур болгаш азаа сонгулар эргелиг. Ындыг эшти сонгуу-рунун эргежогун коммунистер боттары шиттирлээр.

ПАРТРУПОРТАРНЫ КАНЧААР СОНГУУРУЛ?

Бир эвес коммунистер хаа-лыг (чажыт) бадылаашкын-биле сонгуурун негевин турар болза, партрупортту ажык ба-дылаашкын-биле сонгуп бо-лур.

ДАШТЫКЫ фельетон

Даш аарымы биле ымак-шыдыл чажыраар берге. Ону бир дугаар-ла көргөн, ол сунны чаап, коргучун солдатчыгажылаштыр ту-рушкан чугаалаан: — Бажынын дугу чараш болгаш платен бешин онза-дыр. Ол кыяндап чоруй хары-лаан: — Бо мзон төрүмелден-ле бажым дугу-дур. А платен океан ажилдыр мранта чурттап тура сагыл четтирген адам белеске берген чүве. — А ол адап бай киче бе? — деп сонугураан. — Бай-ла дийир чораян. Хей-ла белестер чоруткан. Аайыпкан эрпес боорума менээ холчок кым. Чүпү-даа кыл дээрге күсептир турар кичи мей. — Сагыл четтирген ада-нын адап кайымы боор? — Ким деп чө? Ону дөмө-ле билер эвес сен! Мистер Джон Нато дээр ийи. — Нато! Ол мзон база са-гал четтирген адам-дыр! Дыпкан көрөм, күжүрүм, улам хандыр танышкан алганымыс дээр-дир. Мен база сен дег-дишкангыр улуска мыак кичи мей. Ади кимыл? — Кристина. — Кандыг кончуг чараш ат боор! Дораян-ла сагымга христианчы арыг сеткил ки-рип келди. — А мен христианчы өг-бү-леден торуттугун мен — даа, бодунун ээлчондо ол айтыр-ган: — А сөзү адицын кым дий-рил?

ДЕЛЕГЕЙ БО ХҮННЕРДЕ

Индия В. И. Ленинниң тураскаалын хүндүткөп турар

ДЕЛИ. (СЭТА). Харнап штаттың култура харылаа-лары хожкүдөр индий-совет интилеринин салгыры В. И. Ленинниң төртүтүгөн хүнү-нүң чүе чыл оюн байырлап демдеглээр деп шиттир үн-дүргөн. Байырлалдың программа-сында денич өөредитге ту-раскааткан семинарларын, чо-вүлөх хуралдарын, өске-даа ажилдарын штаттың школа-ларында, дээди өөредилге черлеринге чорудар дээ. Карнал хоорайнын ук ити-лелениң конференциясында ол шиттир чамдык эл-сөткилдиг үндүргөн деп,

«Патриот» солун диниаткан. Конференция чамдык аай бадылаашкын-биле хүлөө ал-ган шиттир Индия била Совет Эвилелениң аразында кады ажыдажыгына калбар-тырып болгаш найралдыг харылааларын быжыгалаан-га байр чедирген деп, ол со-лун демдеглээ. Конференция тайбын камгалаарынын, улустарын империализмге удур хоста-галыг демиселди деткиригин болгаш чаа хожуу турар чурттарын хамаарышпас до-гунаарын быжыгалаарынын херээге СССР-ниң улугуун, чааапың ужу-дузааын бе-

дин-биле үпелөөн. Политика, экономика, кул-тура талаа-биле индий-со-вет кады ажыдажыгы В. И. Ленинниң үндөзүлөп турус-кан принциптерин үндөзүп болдурган деп, конференция сеткил ханчп демдеглээ. Индий-совет найралдыг харылааларын быжыгалаан-га байр чедирген деп, ол со-лун демдеглээ. Конференция тайбын камгалаарынын, улустарын империализмге удур хоста-галыг демиселди деткиригин болгаш чаа хожуу турар чурттарын хамаарышпас до-гунаарын быжыгалаарынын херээге СССР-ниң улугуун, чааапың ужу-дузааын бе-

Делегейниң журналистер конференциясы

ПХЕНЬЯН. (СЭТА). Сен-тябрь 18-те Пхеньянда делегей конференциясы ажыттыган. Конференцияны америк импе-риализмниң эжелекчи дайы-нында удур демиселге бүгү делегейниң журналистериниң сорудаларын чугаалажыры-га бараалаткан. Конферен-цияны ажилында Совет Эви-лели-биле катат 87 чурттуг, делегейниң хой-хой органи-зацияларының төлөөлөкчилери кирип турар. Конференцияны Делегейниң журналистер органи-зация-нын чингине секретары Ирки Кубка ажыткан. Депшталыг журналистер бистин хүнө-ривисте империализмге удур

демиселге улуг күш болуп ту-рар деп, ол демдеглээ, им-периализмге удур демиселди улам идеккейидеринче бүгү күжүн салгырың делегата-рын кыйгырган.

Көрейниң Күп-ажылыч пар-тиянының ТК-зының чингине секретары, КУДР-ниң Ми-нистрлер Кабинетиниң Дар-газы Ким Ир Сен байыр че-дирип чүе чугаалаан.

Ылангы америк импери-ализм эжелекчи үтүгөндер кылырнын болгаш дайы-нын кол күжү, делегей реак-циянын баптынын, амгы үе колониализмниң шивээ, национал хосталганын, хама-рышпас чоруктуг боогракчы-га болуп турар. Империализм-ге, эрги болгаш чаа колони-ализмге удур улам шиттир-лэг демиселерин, ылангы каттышкан күштүг атактарын америк империализмге удур угулдарынын беш дити-нү революсуну улустарында амгы байдал негеп турар деп, Ким Ир Сен чугаалаан. Бо конференция америк импери-ализмге удур демиселге бүгү делегейниң депшталыг жур-налистериниң ролон улам бедилер, социализм биле на-ционал хосталганын чорук-туг кылы херээге улуг-чу-зуу кширер деп, Ким Ир Сен демдеглээ.

ХАЛДАНЧЫЛАР СЫВЫРТЫПКАН

КАИР. (СЭТА). Сентабрь 16-да израил самолёттар Кызыл далайын эрик чоотуга Эль-Сохна болгаш Зафааран деис-көөрлеринде египет турштар-га халдаашкын кылар деп ке-жээ оралдашкан, египет зе-нит артиллериязынын боо-лаашкынында дээр берген деп, КАИР-ниң чепсектиг күш-териниң төлөөлөкчиси МЕН агентилелдин диниатканын барымдаа болдурган меде-глээ.

СОҢГУ ИРЛАНДИЯДА БАЙДАЛ

ЛОНДОН. (СЭТА). Белфаста кэл турар сөөлүг дыпшталыларын бау-гар алгыра, сентябрь 18-те ол хоорайга, Ир-ландия Роду райога боо ыды диниалыг турган болгаш өрттөдөр бомба частыш-кынында католиктер чуртап турар квар-талда бир бажың үрөгөн. Англия командырал болгаш ол черинч эрге-чагыралары онугуларын доп-дораян чайладыр деп дужала берсе-даа, чонун тургузуп алган камгалаанын быжыгалаашкыныр Белфаста кудумчу-ларында турбушаан.

Фотообъективте—Ангола

Анголаны хостаар дээр улусчу шим-чазышкынниң патриоттары чурттуг хоста-ган дөвисээрлеринде боттарының хама-ты эрге-чагырга черлерин, школалар чет-кизин, чонга медицина дузаламчызын черлерин тургузуп, революсун өөредилге төлпөрин организастан турар.

Чамдык районнарда шериглер кудумчу онугуларын чайладыр апса-даа, онугулар оон өске кудумчуларга дораян тургу-суну турган.

Англиан буржуа паралаанынч чамдык органи-зация-ны амгы ол кризистик чо-гум чылдаганаарын минин турар. «Сон-гу Ирландияны Англиянын колони-изм дээрден башка, чүе дээр боор. Ол колони-изм база-ла өске калды-даа колони-изм дег, ба-гай амдырадыг болгаш кончуг сүртей дорамчылааг чажыгыр турар болгай» деп, «Дейли миррор» солун бижээ.

Дайылдажышкын планнарын чугаа-лып турар. (Адаанда).

«СООК» ДАЙЫНЗЫРАК ҮЗЕЛ

ТОКИО. (СЭТА). Национал камгала-л эргелди Токиога «Ак дөптер» төлөвиле-дин чарлап үндүргөн. Ук төлөвиле чеп-сектиг күштерин улугаттырынын калык программанын боттадырында Япония-нын чонун белетээр сорудалыг. Япония-нын хой-иштин алаа сагышсыраа. 452 арын хемчээдиг ол улуг документ дайыл сөөдө чепсектиг күштер айтырмын чугаа-лажыр айтыр кылдыр тургусулаан, эл ажил оралдыжышкан болган. Ону тур-гусунаар чурттуг нейтралитеттиг болу-рунун илелел хулаэвиле, кожа чурттар-нын талаанында Японияга удур «хал-даашкын», «шиткилден будуу халдааш-кын» база болган туруп болур дээр болза-биле японияны сурган төөредирин орал-дажып турар.

Даллестин «күш дөгээр» үзели негтереп турган 50 чылдарын эл баак «соок да-йын» — чаңгылдарын барымдаалар, «Ак дөптерин» төлөвилели тургускан деп

чүвени Японияны консервативтиг пар-лаалга беш демдеглээр турар. Ук төлөвиледе көргүскендер бау-гар алгыра, дайынаар политика быжыг тай-бынын чедип алары — национал кол со-руутанын бирөөннен ойталаарында-ла чедирип болур деп, буржуазыг эл улуг «Асахи» солун бижээ.

Япония нейтралдыг болу бээр болза, Ыракы Чон чүктүн тайбын турарында кынаанын ажилдыг тургустуна бээр дээр бадытталар. «Ак дөптерин» төлө-вилели бар. Япония оон бодунун «айыл» чок чорук системанын быжы-галары эвес. Совет Эвилели-биле катат бо-лудун кожа-хелбө чурттары-биле най-ралдыг харылааларын быжыгалары хар-ин чугула деп, солун ол бадыткалар хамаарыштыр бижээ.

«Ак дөптерин» төлөвилелин чугаала-ларын дайынаар планнарын политик-тиг кол-кол оппозиеттиг партиялар база шыгыш шүгүтүдөө.

(СЭТА).

ЧАҢГЫС КАТАП ТУЛДУР КӨРГЕШ...

БАРЫН ГЕРМАНИЯНЫН ХРИСТИАН-ДЕМОКРАТАРЫ-НЫН ПАРТИЯЗЫ НЕОНАЦИЗМЧИ НДП-БИЛЕ, ООҢ «ЮРЕ-РИ» АДОЛЬФ ФОН ТАДЕН ДЭЭЗЭР-БИЛЕ АЖЫЫ-БИЛЕ ДЕТИНИП ТУРАП.

(СОЛУННАРДАН).

Ол шериг бау-биле тургаш, оң, солгай талааларынче көр-бушаан: — Мени Адольф дээр! — Адольф! — деп, Кристина магадап алгыра каанал. — Менээ сөзү адиң кончуг-ла тааржыр-дыр. Ол ат хой-ле кайгамчыктыг сактымышкы-нары, национал хөөрөм хөөн-ү болгаш өг-бүленин чорга-ралын менээ сагылдырш дээр-дир. — Мзон адамны база Адольф дээр турган. Ону дээр-бечилер олуруп каан. Кар-гыныг дээрбечилер! Олардан олөөнн негеп алдыр мен. Билеп тур сен бе: негеп алдыр мен! — Эргимин... Мени өршөз көр, күжүр, Адольф. Сен хо-лун эртин шимээрсе, Кожа-ларымс динил каантар. — Динилалар-ла! Кожа-ларымс көр кончум чок! Олар мзон улуг адамнын адын букажытканар. Олар ол дээр көзөмчени көр бээр-дир. Кандыг-бир арга-биле-оларың сүзөшкенин үндүр шааттар мен. — Ах, кандыг кончуг дү-рөг кичи сен! Эрес-динимин! Оң-чөмөктүг эвес сен мыйлаан! Адольф карманнаан хол боозун ушта сен эжелетеш,

каш, эрин салын машыры-шаан, шыгымыз сүргей ай-тырган: — Кристина, менээ мыак сен бе. Дорту-биле харыла: мыак сен бе? — Кристина корга аарак, мый-бээр көргүлөш, сым-раган: — Ынак мен... Иччалаа-даа кожаларымдан сестир ужу-лут мен... — Бир эвес сөзү сагыл чет-тирген адап мистер Джон Нато болза, кожалардан се-зияген херээ-даа чүе боор. Мен оларын херекке-даа ал-бас мен. Синий кистотамы-биле алдырмы ап болур кы-ыл клоптар-дыр слер деи, оларын арикта-ла чугаа-лап болур мен. Кристина. — Сөзү-биле чугула түе чугаа-лажыккап тур мен... Бо ке-жээ «Ганьяном» деп аалчы-лар черинге чедип кед, азаа ужуражык бис. Адольф фон Гитлертроттук номерин айты-рарың-га менээ чедирип кыра-га. — Диттигер ирги мен бе, биабес-тур мен... — Ындыг болза, мындыг савалым база бар. «Ганьяном» бир номерден эзээр илап ал, мен челе берейн... Кежээ балконтга олургай бис, сен-тирбенин кайгамчыктыг ду-нүгө таалай, келер өтөшүп дугайын... а харын өтөгөн айдыр дугайыг тургурушай бис. — А кожаларымс көрүп кагаа... — Оларын дугайын менээ чугаалаа! Бис бот-бодууска мыакшын болур-даа, мыакш-жар ужурул-даа бис, чүе

дээр бистин сагал четтирген адамыс чаңгыс-тыр. Кристи-на... Сөзү мыак мен, бажың дугу чараш, кантарың най-гамчик-тыр... — А сен анык болгаш күштүг-дур сен — деп, Кристина сожум сымраган. — Четтирдим, Кристина! Мзон адам база күштүг кичи чораян. Бүгү делегей-биле-даа туудурунга белен чораян. — Оон эрин салдыр база мындыг чараш турган ирги бе? — Ындыг турган... Оон ха-нынга дамды-даа хире өске хан чок турган. Ындыг чүе, эргимин. Харыла: «Ганно-матта» кежээ келер сен бе? Харн улаа чоомук түе болур сонгулдалыг дугайында ду-гуржуп агай бис. Мени бун-дестатка калдыт кылдыр депштик болгай. — Мен база сонугдар мен — деп, Кристина сергек хары-лаан. — Кончуг-ла эки-дир, кон-чуг эки-дир, эргимин! Ындыг болганда бистин сонугура-лымыс чүдүлдеп турар-дыр. Бурганым-на бо, калдыг кон-чуг угааның кичи боор сен! Кристина, бис бот-бодууска таярыр-дыр бис... Кежээ ке-лир сен аа? Оң көрүжү Адольфтыг кы-лаайлың турар кылдыр ап-тап каан сапатарыңа док-таал, херек-чүрөктү хайкы-тырмып көр кылдыр сым-раган. — Чедө бөр мен, эргимин...

Мартин ЛАРНИ, фил чогаалчы. Хелестик.

